

Daffie durft (wel héél erg veel)

Auteur: Leny van Grootel

Illustraties: Marja Meijer

L E E S									
L A T	Leeservaring								
	A	B	C	D	E	F	G	H	
	AVI								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Thema								
	verdwalen, spelen								
Toegekend door KPC Groep te 's-Hertogenbosch									

Genre: realistisch

Aanvulling op Leeslatthema's: bang zijn

Aantal bladzijden: 64

1 Korte inhoud

Jasper zit bij Daffie Suikerbos in de klas. Daffie is klein, snel en durft heel erg veel.

De juf van Jasper en Daffie (juf Kiki) is ziek. De kinderen van de klas krijgen een dag vrij. De moeder van Jasper vindt dit niet zo leuk: ze moet werken en heeft geen oppas voor hem. Ze wil Jasper bij tante Trix brengen. Dat vindt hij niks: 'Daar mag ik niks, alleen saaie boeken lezen'. Jasper komt op het idee om bij Daffie te gaan spelen. Zijn moeder en de moeder van Daffie vinden dat een goed idee.

De volgende ochtend beginnen de kinderen met tekenen, maar al snel komt Daffie op het idee om juf Kiki op te zoeken. 'We gaan naar buiten,' roept ze naar haar moeder. 'Maar wel voor de flat blijven,' roept moeder terug. Op straat moeten ze erg zoeken naar de straat van juf Kiki en wie ze ook vragen, niemand kent de straat. Al snel zijn ze ook de flat van Daffie kwijt. Ze zijn verdwaald.

Uit een huis komt een oude man. Ze denken dat hij een tovenaars is. Ook komen ze een grote hond tegen. Daar schrikken ze van. Maar de hond bijt niet; hij likt Jasper over zijn neus. Wodan (de naam staat op zijn halsband) loopt met hen mee. Wanneer een jongen op skeelers de boodschappentas van een mevrouw pikt, gaat Wodan erachteraan en vangt de dief. Even later komt zijn baas en die beschuldigt Jasper en Daffie ervan dat zij de hond hebben meegenomen! Ze zien dat de man Wodan schopt voordat hij hem aanlijnt.

Door de wind waait de tekening, die ze voor juf Kiki gemaakt hebben, weg. Hij raakt vast in een raampje in de toren. Daffie klimt naar boven en Jasper volgt haar. 'Als Daffie durft, durft hij ook.' Ze vinden de tekening bij een raampje. Als ze naar buiten kijken, zien ze de knalpaarse auto van juf Kiki. Nu weten ze waar ze woont! Als ze aan-

bellen wordt de deur opengemaakt door de oude man waarvan ze denken dat het een tovenaars is. Ze schrikken, maar Daffie gaat al snel in de aanval: ze beschuldigt de man ervan dat hij juf Kiki betoverd heeft. Maar de oude man blijkt de vader van juf Kiki te zijn. En er is nog een verrassing: de juf is in verwachting.

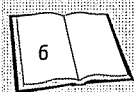
Tijdens de zweiftocht van Jasper en Daffie wordt de moeder van Daffie regelmatig gebeld door Jaspers moeder. Die is steeds ongerust. De moeder van Daffie weet dat iedere keer te sussen, tot zij ontdekt dat de kinderen niet meer voor de flat spelen. Aan het einde van het verhaal is er weer reden tot ongerustheid. Jaspers moeder hangt weer eens aan de telefoon en hoort mevrouw Suikerbos roepen dat ze een beetje véél rook in de flat bespeurt. De kinderen zijn een taart aan het bakken!

2 Villa-aspecten

2a Inleidend tekstje

(De teksten met een grijze ondergrond komen uit het boek. De paginanummers staan erbij.)

Daffie durft (wel héél erg veel) wordt ingeleid met de volgende tekst:

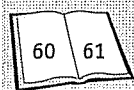

Daffie is stoer. Daffie durft veel. Ook dingen die eigenlijk niet mogen. Dat gaat wel eens verschrikkelijk mis.

Jasper doet mee. Wil hij dat echt? Of wil hij zich niet laten kennen?

Wanneer u met de kinderen praat over deze inleidende tekst kunnen de volgende zaken aan de orde komen: Wanneer ben je stoer? Wat zou Daffie allemaal durven? Zouden er ook dingen zijn die ze niet durft? En welke dingen zouden eigenlijk niet mogen? Waarom zou Jasper meedoen? Er staat *Wil hij dat echt?* Wat zou het antwoord zijn op die vraag, denk je?

2b Villa Alfabet

Taalkamer

Wat past bij Jasper en wat bij Daffie?

dom bang eigenwijs

durfal onaardig klein, maar snel

mag dat wel van je moeder?

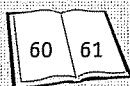
Niet alle begrippen hoeven aan een kind toebedeeld te worden. Met name over het woord 'dom' kan gediscussieerd worden: is Jasper wel dom als hij zo voorzichtig is, of is hij dom omdat hij teveel met Daffie meeloopt? En zou Daffie ook niet dom genoemd

kunnen worden, omdat ze zomaar in de stad gaat dwalen?

Laat de kinderen motiveren waarom ze een bepaald begrip bij Jasper of bij Daffie vinden passen. Kunnen ze zelf een woord dat goed bij Jasper of bij Daffie past bedenken dat niet bij de woorden hierboven staat?

Bespreek met hen dat woorden eigenschappen van mensen kunnen aanduiden, maar dat taal vaak heel absoluut klinkt. Als je dom genoemd wordt, betekent dat dan dat je in alle situaties dom handelt? Doet iemand die je onaardig noemt, altijd onaardig tegen alles en iedereen?

De 'even-alleen-zijn'-kamer

Bang zijn

Bang zijn voor Wodan?

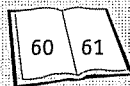
Bang zijn voor de baas van Wodan?

Bang zijn voor de tovenaars?

Of toch niet?

Jasper en Daffie zijn eerst bang voor Wodan, maar hij 'duwt zijn kop tegen Jaspers wang en likt over zijn neus' (bladzij 27). Ook de baas van Wodan maakt hen bang, maar Daffie en Jasper kunnen vlug wegrennen. En zijn ze voor de tovenaars bang? Ze nemen de lollies aan en snoepen ze op en helpen hem met het duwen van de auto. Daffie denkt ook niet dat hij een tovenaars is. Want 'dan had hij wel getoverd dat zijn auto weer kon rijden'. Maar wat doet Daffie als ze aanbellen bij juf Kiki en de 'tovenaars' doet open: eerst voelt ze angst en dan wordt ze boos. Boos op wie? Of boos uit bezorgdheid voor wat er met juf Kiki gebeurd kan zijn?

Het aspect: 'als eerste impuls bang zijn voor het vreemde', kan met de kinderen besproken worden. Vaak ben je bang voor mensen of situaties die je niet kent. Maar leer je de mensen of situaties beter kennen (in het verhaal: Wodan, de vader van juf Kiki) dan zorgt dat ervoor dat angst verdwijnt.

Toekomstkamer

Daffie en Jasper kennen het geheim van juf Kiki.

Zullen ze het aan anderen vertellen?

Juf Kiki vraagt aan hen 'kunnen jullie een geheim bewaren?' Waarom zou juf Kiki willen dat het een geheim blijft? Zouden ze dit geheim echt voor zich kunnen houden?

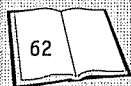
Wat zouden de kinderen zelf doen als ze zoiets gehoord hadden? Het nieuwtje wel aan hun ouders vertellen en niet aan de kinderen in de klas? Aan niemand iets verklappen, of het toch aan iedereen vertellen?

Maakt het nog iets uit wat het geheim is?

En wat vinden ze van: beloofd is beloofd?

Leny van Grootel heeft de volgende e-mail aan de lezers van *Daffie durft (wel héél erg veel)* geschreven:

Hallo allemaal!

Dit is een e-mail in een boek! Want ik moet jullie iets belangrijks vertellen! Ik heb namelijk een poes die Lapje heet. (Ik heb ook nog een man en een zoon, maar daar gaat het nu niet over.) Die poes zit altijd onder mijn bureau, in mijn kamer, in mijn huis in Uden. Toen ik het laatste woord van dit boek had geschreven (tuut dus) hoorde ik een raar geluid. Er piepte iets! Ik keek onder mijn bureau en wat zag ik? Drie jonge poesjes op een kussen. Leuk hè? Hoe moet ik ze noemen? Kwik, Kwek en Kwak is een beetje gek voor poezen, vind je ook niet?

Weet je waarom ik dit boek geschreven heb? Ik ken écht een meisje dat Daffie heet. Nou ja, eigenlijk heet ze Davinder, maar dat is zo moeilijk. Daarom noemt iedereen haar Daffie. Ze is heel dapper, en heel sterk. Ze kan wel tien rondjes om een voetbalveld rennen!

Ik zelf hou niet zo van rennen. Ik wandel wel graag in het bos. Intussen bedenk ik dan een verhaal of een boek. Als ik thuiskom, schrijf ik het op. Zo, dit was mijn e-mail. Het is tijd om te eten. Mijn lievelingskostje: spaghetti met tomatensaus. Mmmmm!

Dag allemaal, veel groetjes van Leny van Grootel

Als u met de lezer over deze 'e-mail' zou willen praten, dan kunt u de volgende punten aan de orde stellen:

Dit is een e-mail in een boek.

Klopt dit wel? Waarom zou dat toch kunnen?

Want ik moet jullie iets belangrijks vertellen.

Wat vindt de schrijfster zo belangrijk? En waarom zouden de poesjes (in deze brief) belangrijker zijn dan haar man en haar zoon?

Weet je waarom ik dit boek geschreven heb?

Hierna vertelt Leny van Grootel hoe ze op het idee van de hoofdpersoon van dit boek kwam. *Daffie durft (wel héél erg veel)* is dus gebaseerd op iemand die ze kent. Zouden schrijvers dat vaker doen? Misschien kunnen de e-mails van de andere schrijvers in de boeken van Villa Alfabet daar op nagelezen worden.

Laat de kinderen de autobiografische gegevens uit de e-mail eens op een rijtje zetten. Wat weten ze nu allemaal van Leny van Grootel?

Kwik, Kwek en Kwak is een beetje gek voor poezen.

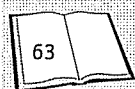
Vinden de kinderen dat ook gekke namen voor poesjes? Misschien vinden ze het juist wel originele namen voor een poezendrieling.

2c Vragen naar aanleiding van de Villaatjes

Na de hoofdstukken 7, 14 en 18 staan in het boek de Villaatjes afgedrukt. De vragen die daarbij horen en achter in het boek staan, zijn hieronder weergegeven.

Als u met de kinderen over het boek praat nadat ze het hebben uitgelezen, neem dan een selectie uit de vragen met hen door. Laat in eerste instantie de kinderen kiezen over welke vragen ze willen praten. Vraag dóór als er niet zo veel uitkomt. Vraag vooral weer naar eigen ervaringen en gevoelens in situaties die de kinderen zelf hebben meegemaakt.

U kunt er ook voor kiezen om de vragen meteen te bespreken als de hoofdstukken waarop de vragen betrekking hebben, gelezen zijn.

Vragen na hoofdstuk 7, bladzij 25

1 Daffies moeder zegt: Voor de flat blijven

Vind jij dat Daffie niet heeft gelogen als ze héél ver voor de flat blijven?

‘Voor de flat’ is natuurlijk een rekbaar begrip. Maar wat vindt de lezer van de dwaaltocht door de stad? Is dit niet héél ver voor de flat? En wist Daffie dit al, toen ze naar buiten ging? Of wilde ze echt in de buurt van de flat blijven? Heeft Daffie nu gelogen? Of heeft ze de waarheid gesproken? Of is het van allebei een beetje: niet helemaal de waarheid zeggen en ook niet echt liegen.

Kunnen de kinderen zelf voorbeelden bedenken van een situatie waarin je niet liegt en toch ook niet helemaal de waarheid spreekt? Doen grote mensen dat wel eens?

2 Wat denk jij? Is de oude man met de baard een tovenaar?

In het verhaal praten de kinderen over toveren: de flat lijkt weggetoverd en bij de oma van Jasper tovert iemand de pijn weg. Op dat moment zien ze de man met een lange, grijze baard en een wijde mantel. Wat denkt de lezer na hoofdstuk 7: zou het een tovenaar zijn? Of heeft Daffie gelijk als ze zegt: ‘Die man is heus geen tovenaar. Dan had hij wel getoverd dat zijn auto weer kon rijden.’ Of weten we het nog niet?

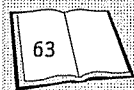
3 Waarom belt de moeder van Jasper?

Ja, waarom belt de moeder van Jasper eigenlijk? In het begin van het telefoongesprek zegt de moeder van Jasper dat ze wil vragen hoe het gaat. Maar daarna zegt ze ook: ‘Ik maak me een beetje ongerust’ en ‘Buiten? Maar...’ Kunnen de kinderen bedenken waarom ze dit zegt? En waarom hangt ze dan weer snel op? Omdat er een lange rij klanten staat?

Kunnen ze bedenken wat de moeder van Jasper had willen zeggen op de plaats van de

puntjes achter: Maar... (onderaan bladzij 24)? Is ze gerustgesteld na het telefoontje? Deze vragen kunnen ook gesteld worden na de andere telefoongesprekken van de moeder van Jasper met de moeder van Daffie.

Vragen na hoofdstuk 14, bladzij 47

1 Wodan luistert niet naar zijn baas. Hoe kan dat?

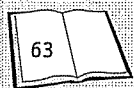
Meestal luistert een hond naar zijn baas. Kan de lezer bedenken waarom Wodan dat niet doet? Komt dat omdat hij Jasper en Daffie niet wil bijten, of kunnen er andere oorzaken zijn?

2 Daffie en Jasper zijn de weg kwijt.
Wat doe jij als je verdwaald bent?

Wat zou de lezer in zo'n situatie doen? Jasper en Daffie dwalen maar rond. Wat zouden ze nog meer kunnen doen?

3 Is de moeder van Jasper gerust na het telefoongesprek?

In het begin van het gesprek kan de lezer al zien dat de moeder van Jasper ongerust is. Zien de kinderen die zinnen ook: 'Het gaat toch wel goed hoop ik?'; 'Maar Jasper maakt nooit ruzie!' en: 'Hij is toch niet van het balkon gevallen?' Aan welke zinnen kan de lezer zien dat de moeder van Jasper erg ongerust is ('O help, ik sta te trillen op mijn benen' en moeder eindigt het gesprek met 'Maar...').

Vragen na hoofdstuk 18, bladzij 59

1 Is de moeder van Jasper nu gerust?

In het begin van het gesprek vraagt de moeder van Jasper steeds om bevestiging. Kan de lezer ook zien welke zinnen moeder gebruikt om te weten of het goed gaat? (Bijvoorbeeld: 'Ze zijn terug hoop ik?'; 'Dus er is niets bijzonders gebeurd?' en: 'Wat zegt u? In de oven? Maar...')

Kunnen de kinderen het open einde invullen? Wat zou er gebeurd kunnen zijn bij het bakken van de taart?

Nu de kinderen Daffie en Jasper kennen en ook de moeders van die twee, vinden ze dan dat Jasper op zijn moeder lijkt en Daffie op de hare? Laat ze vertellen waarom ze dat wel of niet vinden.

2 Vind je de titel van het boek goed gekozen?

Wat vinden de kinderen. Durft Daffie wel héél erg veel? Is ze ook wel eens een beetje

bang? Zouden ze wat Daffie durft zelf ook durven?

In het tekstje voor in het boek stond: *Dat gaat wel eens verschrikkelijk mis*. Vinden de kinderen dat er iets verschrikkelijk mis is gegaan, of misschien nog wel kan gaan...?

Kijk nu samen met de kinderen nog eens naar de titel op deze manier:

Hieronder staan drie titels. De laatste is de echte titel van het boek. Kunnen de kinderen nu vertellen waarom dit de beste titel voor het boek is? Vraag ook naar de betekenis van de haakjes in deze titel.

Daffie durft

Daffie durft wel; heel erg veel

Daffie durft (wel héél erg veel)

3 Extra verdieping

3a Praten over taal en gevoel

In het boek speelt het thema 'bang zijn' een grote rol. Daffie durft wel héél veel, maar ze is ook wit om haar neus bij het zien van de oude man (bladzij 20). En ook zij schrikt van de hond. En Jasper is minder bang als Daffie er is (bladzij 41: 'Als Daffie durft, durft hij ook'). Bang zijn is een gevoel, waar je overheen kunt komen als je er niet alleen voor staat. Alleen de donkere trap op naar zolder als je bij oma logeert, is eng. Samen met oma ben je nieuwsgierig wat er op zolder te vinden is. Laat de kinderen eens vertellen in welke situaties ze bang zouden zijn, als ze er alleen voor zouden staan. Maar als je met meer bent, dan zijn die dingen opeens een stuk minder eng. Ze blijven wel spannend, maar je bent niet echt bang.

Zijn ze wel eens in een situatie geweest, waarin ze eigenlijk heel bang waren, maar waarin ze toch hebben doorgezet, omdat ze niet wilden onderdoen voor andere kinderen? Welk gevoel hadden ze daarbij? Wat voelden ze toen ze er voor stonden en wat toen het goed afgelopen was? Opluchting, blij dat het voorbij was, het viel toch wel mee, eigenlijk wel trots op jezelf dat je het tóch durfde?

Angst speelt ook rond de volgende gebeurtenissen: het zien van de 'tovenaar'; het zien van Wodan ('maar de angst verdwijnt als Wodan hem likt', bladzij 27); het optreden van de baas van Wodan; het beklimmen van de enge trap in de toren en de 'tovenaar' in het huis van juf Kiki. Herkennen de kinderen wat Jasper en Daffie voelen in deze situaties? Is er verschil in gevoelens van Jasper en die van Daffie? Wat vonden ze zelf de engste situatie? Wie is het dapperst?

Kwamen de kinderen toen ze het boek lazen situaties tegen waarbij ze dachten: dat zou ik ook zo gedaan hebben. Of: als ik Jasper/Daffie was geweest dan zou ik het anders aangepakt hebben.

Wat zouden ze antwoorden op de vraag: op wie lijk je zelf het meest, op Jasper of op Daffie?

3b Kennis van genres

Daffie durft (wel héél erg veel) is een realistisch boek. Het zou gebeurd kunnen zijn. Kunnen de kinderen bedenken welke dingen echt kunnen gebeuren? En vinden de kinderen dat er gebeurtenissen in het verhaal voorkomen, die niet 'in het echt' kunnen gebeuren? Als een boek een realistisch verhaal bevat, is de kans groot dat er dingen gebeuren, die je als lezer ook zijn overkomen. Herkennen de kinderen in de avonturen van Jasper en Daffie dingen die zij ook hebben meegemaakt?

Lees ook de brief van Leny van Grootel, die achter in het boek staat nog eens. Daarin staat ook met zoveel woorden dat haar verhaal gebaseerd is op de werkelijkheid: Davinder, het meisje dat ze kent, is de Daffie van het verhaal. Zouden de kinderen vanuit hun eigen belevenissen iets kunnen bedenken waar een spannend boek over geschreven kan worden? Misschien kunnen ze, wanneer ze Leny van Grootel terug mailen, haar een idee voor een nieuw boek aan de hand doen!

3c Praten over illustraties

Wanneer het kind het Boekprofiel heeft ingevuld, neemt u dit erbij. Vond hij/zij de tekeningen van Marja Meijer goed passen bij het verhaal? Laat de kinderen vertellen waarom zij 'ja', 'weet niet' of 'nee' invulden. Vraag verder wat zij van de illustraties vinden, ook los van het verhaal. Spreekt de tekenstijl hen aan? Laat ze vertellen of de kinderen en situaties op de tekeningen 'levensecht' (realistisch) zijn. Zouden het ook foto's geweest kunnen zijn?

Kunnen ze vertellen hoe de illustrator tekent: veel lijntekeningen, veel ingekleurde vlakken, of een combinatie daarvan.

Vergelijk met de kinderen de tekeningen in dit boek eens met die in een ander boek. Zoek een boek uit waarin de illustrator een heel andere stijl van tekenen heeft. Laat de verschillen in tekenstijl benoemen. Let op zaken als grote lijnen – details, bijna alleen lijnen – vlakken, realistisch – schetsmatig, sfeer die de tekeningen oproepen.

Er zit ook angst verstopt in de tekeningen. Laat de lezer eens terugkijken naar de tekening op bladzij 20. Kun je zien hoe Jasper en Daffie zich voelen?

En bij de tekening op bladzij 33: wat heeft de tekenares gebruikt om de hond boos en de dief er angstig uit te laten zien?

Als je naar de tekening op bladzij 37 kijkt, wat vind je dan van de baas van Wodan?

4 Verwerking

Voor verdere verwerking is nog een aantal kopieerbladen opgenomen.

4a is het Boekprofiel.

4b geeft de keuze tussen een schrijf- en tekenopdracht. Als er meer kinderen het boek gelezen hebben, kan de dialoog ook door twee kinderen geschreven worden en voorgelezen.

4c is de brief aan de auteur.

4d tenslotte, is het titelblad.